

Værdighedspolitik

Om værdighed

Værdighed drejer sig grundlæggende om det enkelte menneskes ret til at blive set, hørt, værdsat og mødt med respekt uanset livssituation, køn, alder, etnicitet m.m.

Den enkeltes selvbestemmelse - og hermed retten til at træffe egne valg, danner grundlag for et værdigt ældreliv med respekt for det hele menneske i ældreplejen.

Kerneområder for værdighedspolitikken

Ringkøbing-Skjern Kommunes Værdighedspolitik beskriver kommunens overordnede pejlemærker og principper for en værdig ældrepleje. Den gælder for alle borgere over folkepensionsalderen, som modtager personlig hjælp, omsorg og pleje i kommunens ældrepleje. Den overordnede ramme for politikken udgøres af Byrådets vision, Naturens Rige, hvor det bl.a. fremgår, at "Borgeren bestemmer selv, hvad et godt liv er. Derfor tager vi altid afsæt i, hvad den enkelte kan og ønsker".

Forståelsen af, hvad der kendetegner en god og værdig ældrepleje varierer fra menneske til menneske. Det er forskelligheden, som er styrende for arbejdet på ældreområdet. Målet er at levere indsatser, der afspejler den enkeltes behov, og give borgeren muligheden for at leve sit liv på egne præmisser med udgangspunkt i egne fysiske og psykiske ressourcer.

Værdighedspolitikken er centreret omkring otte kerneområder, som beskrives nedenfor:

- Livskvalitet
- Selvbestemmelse
- Omsorg, kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen
- Kommunikation og åbenhed
- Mad og ernæring
- En værdig død
- Pårørende
- Bekæmpelse af ensomhed

Livskvalitet

For nogen er livskvalitet et spørgsmål om at kunne deltage i aktiviteter og meningsfulde fællesskaber. For andre er det et spørgsmål om selvhjulpenhed og ejerskab over eget liv. Det kan også være følelsen af trykthed, som er afgørende for livskvaliteten.

Livskvalitet hænger endvidere sammen med de boformer, som tilbydes eller understøttes af kommunen, og som kan bidrage til borgerens muligheder for at deltage i fællesskab, aktiviteter eller opnå størst mulig selvhjulpenhed.

Nogle borgere har behov for mere omsorg og hjælp end andre. Det kan eksempelvis være den demensramte borger, der på grund af sygdom ikke længere har indsigt i egen livssituation, og for hvem sårbarheden og behovet for hjælp er stort. Det kan også være den borger, hvor fysiske og psykiske begrænsninger skaber et øget behov for hjælp.

Det er kommunens prioritet at yde nærværende og kvalificeret hjælp og altid med udgangspunkt i og respekt for den enkelte borgers hele livssituation.

Selvbestemmelse og frihed

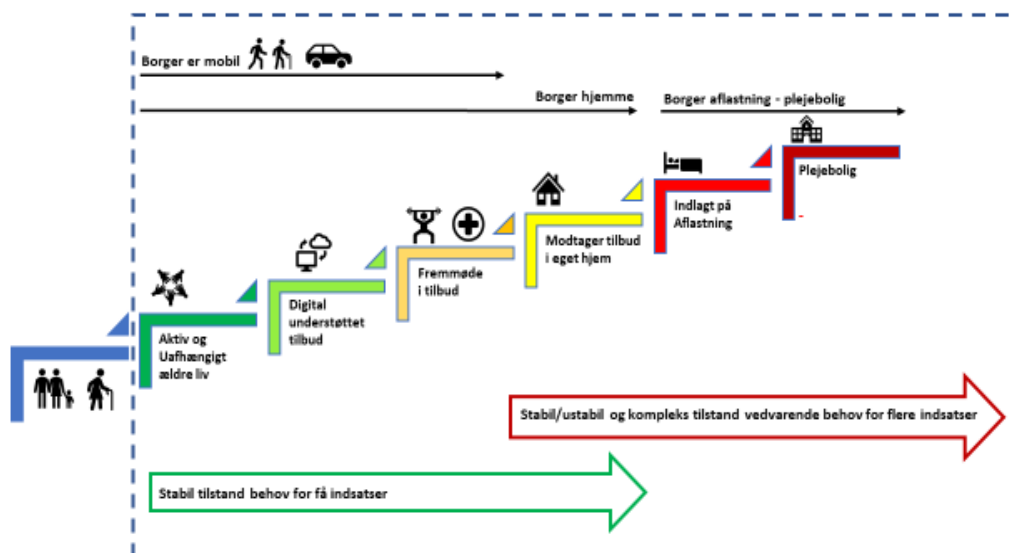
Ingen ønsker at miste sin selvbestemmelse - uanset alder og helbred. Afhængighed af hjælp må aldrig være ensbetydende med tab af værdighed.

I Ringkøbing-Skjern Kommune er selvbestemmelse og muligheden for at forblive herre i eget liv et kerneelement, hvor der tages afsæt i, hvad den enkelte kan og ønsker. Der arbejdes med rehabilitering, som en central faglighed i et hvert møde med borgeren, se modellen "Indsatstrappen" nedenfor. Rehabilitering sker med udgangspunkt i borgerens egne ressourcer og indsats, så borgeren har mulighed for at mestre eget liv i længere tid. Anvendelse og udbredelse af hjælperedskaber og velfærdsteknologiske løsninger er med til at øge og styrke den enkelte borgers mulighed for at klare sig selv og bevare sin selvbestemmelse.

Kernen i arbejdet med selvbestemmelse ligger i målet om at finde bæredygtige løsninger i samarbejde med borgeren.

Indsatstrappen for Sundhed og Omsorg

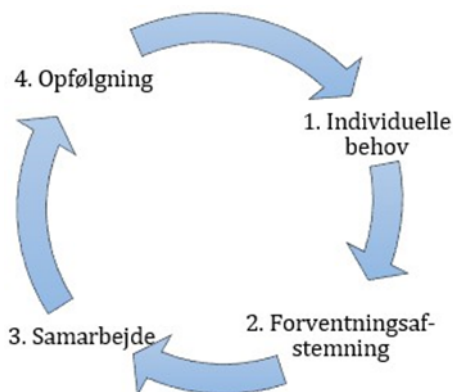
Rehabiliterende tilgang – Fokus på sundhedsfremme og forebyggelse

Omsorg, kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen

I Ringkøbing-Skjern Kommune vil hjælp, pleje og omsorg altid tage udgangspunkt i den enkelte borgers livssituation. Målet er at levere indsatser, der afspejler den enkeltes behov på et givet tidspunkt.

At kunne give den rette hjælp på det rette tidspunkt stiller store krav til medarbejdernes faglige kompetencer. Kompetencekravet forstærkes yderligere af forskellige forhold hos borgerne, som for eksempel demens, psykiske sygdomme, funktionsnedsættelser m.v. I de fleste tilfælde skyldes kompleksiteten et sammenfald af flere forskellige sygdoms-forhold. Samtidig bliver borgerne hurtigere udskrevet fra sygehuset. Det stiller store krav til den efterfølgende pleje, og det tværfaglige arbejde omkring den hjemvendte borger. Derfor er omsorg, kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i den daglige pleje af højeste prioritet.

Kommunikation og åbenhed

Den gode dialog mellem borgerne, pårørende og medarbejderne er afgørende i samarbejdet.

Derfor lægges der stor vægt på åbenhed og gennemsigtighed i dialogen under hensyntagen til den enkeltes situation.

Lydhørhed overfor de informationer, følelser og oplevelser, som borgeren giver udtryk for, er grundlæggende for samarbejdet. Gensidig forventningsafstemning er et centralt element.

Mad og ernæring

Mad og måltidet er en vigtig del af tilværelsen for langt de fleste mennesker og spiller en helt central rolle i forhold til sundhed og livskvalitet. Mad- og måltidspolitikken i Sundhed og Omsorg udgør en overordnet ramme for tilgangen til maden og måltidet i ældreplejen.

Borgerens individuelle behov og ønsker er helt centrale i forhold til at få de rette måltider, kost og ernæring. Derfor har borgerne mulighed for selv at vælge til og fra, hvilket for eksempel kan være i form af valg mellem forskellige retter eller valg af tillægsmåltider på ældrecentre og i hjemmeplejen.

Maden og måltidet vægtes højt både i dagligdagen og ved særlige lejligheder, uanset om den foregår i eget hjem, på et ældrecenter, et aktivitetscenter eller ved en fællesspisning.

Ønsket er at skabe madsituationer, hvor meningsfulde relationer og fællesskaber dannes.

De rette rammer skal være tilstede, og det er væsentligt, at der er rum og tid til måltidet.

Opgaven er særlig vigtig i relation til de borgere, der ikke selv magter måltidet, og som derfor har behov for ekstra hjælp – også til at få opfyldt konkrete ønsker.

En værdig død

En værdig afslutning på livet omhandler i særlig grad nærvær, tryghed, omsorg og lindring.

Fagligt kvalificeret personale er essentielt i plejen og behandlingen af døende borgere.

Den sidste tid skal tage udgangspunkt i borgerens egne ønsker. Flere borgere ønsker at tilbringe den sidste tid i eget hjem. Det stiller krav til den palliative indsats. Den palliative indsats er altid individuel og tilpasset den enkelte borgers forløb i tæt kontakt med de pårørende og deres ønsker. Der skal være mulighed for at tage afsked i trygge og rolige omgivelser. Det er vigtigt med tid og rum til samtale.

I Ringkøbing-Skjern Kommune er den palliative indsats funderet på et stærkt tværfagligt samarbejde mellem forskellige aktører, herunder Regionen, de praktiserende læger, hospice og plejepersonalet i kommunen.

Pårørende

Samarbejdet med pårørende er beskrevet, som en integreret del i øvrige politikker i kommunen, herunder Ældrepolitikken og Handicap- og Psykiatripolitikken.

Det er borgeren, som er omdrejningspunktet for samarbejdet med de pårørende. Samarbejdet skal derfor ske med udgangspunkt i borgerens behov, ønsker og samtykke.

Bekæmpelse af ensomhed

Ensomhed har mange forskellige former og kan ramme alle. Indsatserne til bekæmpelse af ensomhed må derfor også være varierede for at tage udgangspunkt i den enkeltes situation, behov og ønsker.

Kommunen har fokus på, at de ældre har mulighed for at deltage aktivt i samfundet og indgå i meningsfulde relationer og aktiviteter. For at være med til at nedbringe andelen af ældre borgere, som ikke føler sig som en del af fællesskabet, og hermed at styrke borgernes trivsel og mentale sundhed.

Der henvises i øvrigt til målsætninger om sociale fællesskaber i Ældrepolitikken og Sundhedspolitikken.

Sammenhæng med andre kommunale politikker og standarder

Værdighedspolitikken skal ses i sammenhæng med kommunens Ældrepolitik, Sundhedspolitik, Handicap- og Psykiatripolitik, Mad- og måltidspolitik og kvalitetsstandarder, se www.rksk.dk.